

Bediüzzaman gazete okur muydu?

Lazgin Demir: “Gazete çıkarmaya Üstad Hazretleri’nin bakışı nasıldır? Bazıları bunu tenkit ediyor. Bunlara nasıl bir cevap verebiliriz?”

Bir Gazete Haberinin Vesile Olduğu Kükreyiş

Bediüzzaman Hazretleri hem Eski Said döneminde, hem Üçüncü Said döneminde gazeteye ilgi duyuyordu, yer yer okumuştur, okutmuştur ve makale yazmıştır. Hatta Eski Said Dönemi yazılarının birçoğu o dönemde gazetelerde Üstad Hazretleri’nin neşrettiği makalelerdir.

1900’lü yılların başında Van Valisi Tahir Paşa konağında kalırken, Vali kendisine bir gazete haberini okur. Haberde İngiliz Sömürgeler Bakanı Gladstone’nun, Avam Kamarası’nda yaptığı konuşmasında, “Bu Kur’ân Müslümanların elinde kaldıkça biz onlara hakikî hakim olamayız. Ya bu Kur’ân’ı onların elinden alacağız, ya da Müslümanları Kur’ân’dan soğutacağız.” dediği yazıyor.

Bu haberi okuyunca aslanlar gibi kükreyen Bediüzzaman, “Kur’ân’ın sönmez ve söndürülemez manevî bir güneş hükmünde olduğunu bütün dünyaya ispat edeceğim ve göstereceğim” diyerek feveran eder. Yıllar sonra bu feveranın Risale-i Nur’un doğuşunu netice verdiğini görüyoruz.¹ Düşünün ki: Risale-i Nur’u netice veren bir kükreyiş, bir gazete haberi vesilesiyle olmuştur.

Eski Said Döneminde Gazetelerde Makaleler Yazar

Bediüzzaman 1907’de İstanbul’a geldiğinde, İstanbul’da “hürriyet, meşrûtiyet, hukuk, adalet, istibdat” gibi kavramların tartışıldığını görür. Ve bu tartışmalara katılır. Gazetelerde makaleler yazar.² Serbesti, Volkan, Mizan gibi gazetelerde meşrûtiyet (demokrasi), hürriyet ve istibdadın şer’î açıdan nasıl anlaşılması gerektiğini açıklar. Âlimleri, talebeleri, askerleri, hamalları, halkı ve herkesi gazetelerde Kur’ân adına hürriyete ve meşrûtiyete sahip çıkmaya çağırır.³ Hatta dâvâsında öyle iddialıdır ki, bilâhare, “Gazetelerde neşrettiğim umum makalatımdaki umum hakaikte (hakikatlerde) nihayet derece musırrım (ısrarlıyım)”⁴ demekten kendisini alamaz.

Bediüzzaman İslâm ahlâkına zarar verici yayın yapan gazeteleri de yine gazeteler yoluyla uyarır. Sonradan bu uyarısını şöyle izah etmekten çekinmez “Ben de gazetelerde onları reddeden makaleler neşrettim. Dedim ki, ‘edipler edepli olmalı, hem de edebî İslâmiyye ile müteeddip olmalı.”⁵

Üçüncü Said Döneminde Gazeteleri Okutur

1950’den sonra Üstad Hazretleri Üçüncü Said dönemine geçtiğinde ülkemizde çok partili demokratik süreç başladı. Gazetelere uygulanan yasaklar kalktı. Doğruları yazan gazeteler çoğaldı. Bu dönemde Üstad Hazretleri de gazetelerle tekrar ilgilenmeye başladı. Gazeteleri kendilerine aldirmaya ve okutmaya başladı.⁶ Zeki Çalışkan gazeteleri bayiden alır, Üstad’a getirir. Üstad Hazretleri ise gösterdiği yerleri Zübeyir Ağabey’e okuturdu.⁷

Aynı dönemin şahitlerinden Ahmet Gümüş der ki: “Üstad Bediüzzaman basını takip eder, Risale-i Nurlar’la ilgili yazılarla ilgilenirdi. Gazete okuma işini yalnız Zübeyir Gündüzalp Ağabey ile yaptığı gibi, içtimaî meseleleri de yalnız onunla konuşurdu. Zübeyir Ağabey ile alâkası başkaydı.⁸ O dönemde bazı gazeteler Risale-i Nurlar’a dair yalan haberler yayınlardı. Üstad bunları haber alırca, onlara cevap mahiyetinde mektuplar yazardı.⁹ Üstad, gazetelerin Nurculuk lehine yaptıkları haber ve yorumlara önem verirdi. Bunların bazılarını ise Risale-i Nur Külliyyatı’na dâhil etmiştir.¹⁰

Risale-i Nur’a Bir Naşir-i Efkâr Çok Değildir

Tek partili dönemde muhalefetin sesi kesildi, gazeteler hükümetin meddahlığına soyundu. Bediüzzaman da Barla’ya sürgün edildi. Bu istibdat döneminde Üstad Hazretleri gazete ile alâkasını kesmiştir. Bu dönemde Risale-i Nurları telif etmiştir.

Günümüzde de gazetelerin birçoğunda maalesef meddahlık vardır. Siyasette Risale-i Nur’un doğrularına itibar etmeyip, meddah gazetelere itibar etmek akıl işi değildir, Nurcu işi hiç değildir.

Şükürler olsun, Nur hakaikını meddahlığa satmayan, Zübeyir Ağabeyin, “Kardeşim! Lahana yaprağı kadar da olsa günlük bir gazete çıkarmamız lâzım”¹¹ diyerek bizzat kurucuları arasında yer aldığı Yeni Asya Gazetesi, her türlü zorluğa ve sıkıntıya rağmen kurulduğu yerde durmakta, kurulduğu çizgiyi savunmakta, Risale-i Nur’un naşir-i efkârı olmaya devam etmektedir. Risale-i Nur’a bir naşir-i efkâr çok değildir.

Yeni Asya kendisini okuyanları da, okumayanları da seviyor.

Dipnotlar:

- 1- Tarihçe-i Hayat, yeni tanzim, s. 81.
- 2- Bediüzzaman ve Neşriyat, Yeni Asya Yayınları, 2015, s. 12 -13.
- 3- Divan-ı Harbi Örfi, s. 6.
- 4 -Eski Said Dönemi Eserleri, s. 145.
- 5 -A.g.e., s. 124.
- 6 -N. Şahiner, Son Şahitler, Y. A. Y. 1994, c. 2, 356.
- 7 -A.g.e., c. 2, s. 377. 8 -A.g.e., c: 4, s. 160.
- 9 -Emirdağ Lâhikası 2. s. 792.
- 10 -Tarihçe-i Hayat, s. 956 - 986, Emirdağ L. 2, s. 753.
- 11- İ. Atasoy, Nurun Büyük Kumandanı Zübeyir Gündüzalp, s. 168.